

KAMPIDEN

KAMPIOEN

Corien Oranje

Kampioen
Corien Oranje

ISBN 978-90-8543-171-8
NUR 283, 284

Ontwerp omslag: BEEEP grafisch ontwerp bno
Illustratie omslag: Roelof van der Schans
Opmaak binnenwerk: Gerard de Groot

© 2011 UITGEVERIJ COLUMBUS - HEERENVEEN
Alle rechten voorbehouden.

Uitgeverij Columbus is onderdeel van Uitveversgroep Jongbloed te Heerenveen.

www.leukekinderboeken.nl
www.jongbloed.com

*voor Olivier
die het woord opgeven niet kent
en voor Alessandra en Johan
die er altijd waren*

Félice Delgado, zwemcoach van de Sharks Swim Squad, Jakarta:

'Wat me als eerste opviel toen Olivier als zevenjarige begon bij de Sharks zwemploeg in Jakarta waren zijn competitiedrang, zijn passie voor de zwemsport en zijn energie. Ik heb wel eens tegen zijn moeder gezegd: als Olivier tijdens een wedstrijd over het water zou kunnen rennen, zou hij het doen! Hij is een natuurlijke zwemsprinter.'

Uit een mail van coach Félice vlak voor de Nederlandse Juniorenkampioenschappen, mei 2011:

*We are very proud of you, Oli. You have the Heart of a Champion.
Swim to Win, Olivier! Show them what you are made of.
Godspeed! •*

*Always,
Coach Félice V. Delgado*

• We zijn heel trots op je, Oli. Je hebt een echte kampioensmentaliteit. Zwem om te winnen, Olivier! Laat ze zien wat je waard bent. Veel succes! (letterlijk: mag God je succesvol laten zijn.)

Inhoud

I De dag die vergeten moet worden

1 Op uw plaatsen	11
2 <i>Pull, man!</i>	15
3 Zee van pijn	22

II Onder water

4 Duisternis	29
5 Watertrappen	32
6 Droom	37
7 Nooit meer	40
8 Coach	45
9 Dubbele training	49
10 Kopje-onder	55
11 Even naar het zwembad	61
12 Gewichtheffen	68
13 Sneller in alles	74
14 De geur van chloor	78
15 Giftige mist	83
16 Gierende banden	88
17 Erwtensoep	92
18 Kaartenmuseum	97

III Keerpunt

19 Kastanje	105
20 Draaikolk	109
21 Glazen gang	116
22 Schoolslag	123

23 Twee benen	129
24 Sneeuw	139

IV Een golf van geluk

25 Zwemmen	153
26 Limieten	157
27 <i>You got the power</i>	162

V Finish

28 <i>Pull harder!</i>	173
------------------------------	-----

*I De dag die vergeten
moet worden*

mei 2009

1 Op uw plaatsen

Alle geluiden verdwijnen als hij op het startblok stapt. De tribune met toeschouwers is in het niets opgelost. De tegenstanders links en rechts van hem zijn niet meer dan vage schimmen.

Victor kijkt uit over het water, dat blauw en rimpelloos voor hem ligt. Hij laat zijn armen los hangen, en ademt diep in, een paar keer achter elkaar. Zo veel mogelijk zuurstof verzamelen.

De vertrouwde geur van chloor dringt zijn neusgaten binnen. Hij rilt. Het zijn geen zenuwen. Hij is nooit zenuwachtig. Hij is alleen maar opgewonden. Hij kan niet wachten tot hij mag beginnen. Als een paard, vlak voor de race.

Hij kijkt naar de baan. Baan drie heeft hij.

Zijn baan. Zijn slag. Zijn wedstrijd.

‘Op uw plaatsen’, klinkt de stem van de starter.

Victor buigt naar voren en grijpt het startblok. Zijn spieren spannen zich. Knieën licht gebogen. Tenen over de rand. Hoofd naar voren.

Het fluitsignaal.

Zijn lichaam reageert vóór het geluid tot hem doorgedrongen is. De afzet. Een explosie van kracht. De miniseconde waarin hij door de lucht zweeft, zijn armen uitgestrekt. Het koele water, dat hem opneemt, gewichtloos voort laat glijden.

Heel even wacht hij. Dan kromt hij zijn rug, slaat zijn benen neer, komt weer op.

Daar is de vijftienmeterlijn.

Lucht. Hij heeft lucht nodig.

Nee, nog niet.

Kin op de borst, armen doorhalen tot aan de heupen.
Schoulers omhoog. Hoofd boven water. Lucht.
Heel even het geschreeuw van de toeschouwers. Hoofd omlaag.
Naar beneden, naar beneden.
Terug in de geluidloze onderwaterwereld, waar niemand hem stoort. Waar niemand tot hem doordringt. Bellen uit zijn neus, zijn mond, een zilveren spoor dat met hem meedanst.
Hij haalt door, schiet vooruit, moeiteloos, golvend als een dolfijn. Elke twee slagen de extra inspanning van het boven water komen, en de beloning – de lucht die zijn longen in stroomt en hem kracht geeft.
Nog een paar meter. Daar is het keerpunt.
Hij tikt aan, draait, zet zich met zijn voeten af tegen de wand. Onder water schiet hij voort.
Hij kijkt niet links of rechts. Er zijn geen tegenstanders. Hij is alleen.
Nee, niet alleen. Het is net of hij aan de kant zijn oude coach ziet staan. Naast zich mee ziet lopen. Coach Félipe, die hem opzweept met zijn geschreeuw. *'Pull, pull! Go, Victor! Go! Pull harder!'* •
Hij komt boven voor een hap lucht, verdwijnt weer onder water. Waar zijn de anderen gebleven? Hij ziet niemand meer. Hij ziet alleen de blauwe tegels. De zwarte tienmeterlijn op de bodem van het zwembad.
Drie slagen zonder ademhalen. Zijn longen branden.
Doorgaan. Doorgaan.

Als hij aantikt en boven water komt, is hij duizelig. Hij heeft geen idee hoe hij het gedaan heeft. Of hij snel was of niet.
Hij kijkt naar de tribune, waar papa zit, zijn stopwatch in zijn

• Kom op! Sneller! ('pull' betekent eigenlijk: trek je armen harder door het water)

hand. Papa steekt zijn duim op. Hij heeft een grote grijns op zijn gezicht.

‘Victor! Victor!’ Zijn vrienden van de zwemclub zijn opgesprongen. Ze zwaaien en klappen.

Victor laat zich onder water zakken. Zo diep mogelijk. Is het waar? Heeft hij gewonnen?

Hij duikt weer op, trekt zijn badmuts en brilletje af en veegt zijn haar naar achteren. Peter geeft hem een high five over de lijn heen. ‘Gefeliciteerd.’

De andere tegenstanders duiken onder water, komen omhoog in zijn baan, geven hem een hand. ‘Goed gedaan.’ ‘Gefeliciteerd.’ ‘Jij bent echt te snel.’

Marly, de trainster, komt op hem af. ‘Vic! Gefeliciteerd, jong! Je hebt gewonnen! En je hebt vier seconden van je pr • af gezwommen. Geweldig!’

De prijsuitreiking is voorbij voor hij het doorheeft. Met zijn medaille om zijn nek gaat hij naar de douches. Jammer dat het al over is. Hij zou willen dat hij nog een keer mocht. Gewoon, om te kijken of het nog sneller kan.

‘Vet man!’ Matthijs komt op hem af en slaat zijn hand tegen de zijne. ‘Goed gedaan.’

‘Dat was zo cool!’ zegt Rixt, een blond meisje uit een hoger team.

‘Ben je niet kapot?’ vraagt Jelmer, de stoere vijftienjarige Fries met de ringetjes in zijn oor.

Victor doet zijn medaille af, gooit hem in zijn tas en stapt onder de douche. ‘Nee. Ik zou nog wel een keer willen.’

‘Echt gestoord man’, zegt Matthijs, terwijl hij shampoo in zijn haar spuit. ‘Jij bent net een tank.’

‘Die sprint aan het eind’, zegt Rixt. Ze leunt tegen de muur, haar

• pr: persoonlijk record

zwembriljetje in haar hand, een handdoek om haar schouders. 'Ik dacht dat je al op je snelst ging, maar toen na het laatste keerpunt dacht je zeker ...'

Victor drukt op de doucheknop. 'Ja, toen dacht ik: laat ik nu maar eens wat gaan doen.' Hij grinnikt.

'Ik dacht: dat houdt hij nooit vol.'

Matthijs lacht. 'Haha! Dan heb je Victor nooit zien trainen.'

'Heeft er iemand shampoo?'

Matthijs geeft zijn fles shampoo door. 'Hier. Neem maar van mij.'

Warm water dat op zijn schouders klettert. Vrienden die blij voor hem zijn. Een tevreden coach. Papa, die zo trots op hem is. Het is of er limonadebubbels in zijn hoofd zweven en hem proberen op te tillen van de douchevloer.

Kon het maar altijd vandaag blijven.

Hij moet iets doen. Iets leuks. Iets waarmee hij zijn energie kwijt kan.

Trampolinespringen. Hardlopen in het bos. Voetballen in de wei achter het huis. Tekenen.

Ja. Dat gaat hij doen.

Hij gaat een strip tekenen. Over een jongen die de Olympische Spelen wint.

En daarna gaat hij een mailtje schrijven aan coach Félipe. De trainer die hij had toen hij in Jakarta woonde, en die hem heeft geleerd wat wedstrijdzwemmen is.

2 Pull, man!

‘**W**e moeten in drahafl!’ roept Victor tegen Iris en Ymkje, die voor hem rijden. Ze horen hem niet. Ze hebben het veel te druk met elkaar.

‘En toen ging ze dus op die stoel zitten,’ zegt Iris, ‘en toen zakte ze erdoorheen.’

Ymkje moet zo hard lachen dat ze bijna van haar pony af glijdt. ‘Echt waar?’

‘Ja, echt waar. Ze zat helemaal klem. Met haar armen en benen. En ze kon er niet meer uit. En toen hebben we ...’

De stem van juf Anouk. ‘Iris. Ymkje. Wat heb ik gezegd? Achter elkaar, alsjeblijft. Nee, in draf, niet in stap!’

Victor zucht. Altijd hetzelfde met die meiden. Waarom zitten ze eigenlijk op paardrijles? Ze willen helemaal niet rijden. Ze willen alleen maar kletsen. Zo komen ze nooit die bak uit. Hij wil buiten rijden. Echt buiten. In het bos. Door de Kale Duinen. Lekker galopperen. Over sloten en boomstammen springen. Tegen de heuvels op.

‘Been geven, Anne-Rixt. Zo snapt hij het niet. Nee, binnenbeen!’

‘En toen?’ zegt Ymkje. Ze kijkt om.

‘En toen zat ze helemaal klem’, roept Iris. ‘Met haar benen naar boven en haar armen erbovenuit, en toen moest ik de juf van groep zeven halen, en die probeerde haar ...’

‘Van hand veranderen!’ roept Anouk.

Victor stuurt Monty dwars de bak over. Iris en Ymkje blijven gewoon doorrijden langs de kant van de bak. Straks krijgen ze nog een botsing.

‘Iris. Ymkje. Van hand veranderen!’

Het is zo saai. Als het nou cowboyrijles was ... Koeien vangen met een lasso ... Met zo'n westernpaard, dat heel snel kan keren, en dat vanuit draf zo plotseling stopt dat het zand je om de oren vliegt.

'Anne-Rixt? Van hand veranderen betekent dat je tegen de klok in gaat rijden. Dwars oversteken. Kijk hoe Victor het doet.'

Of polo. Net als mama. Op zo'n snel, klein paardje heel hard achter de bal aandraven en tegenstanders aan de kant duwen en met een stick slaan. Dat is cool. Hij moet aan mama vragen of hij op polorijles mag.

'En, hoe was het?' vraagt mama, terwijl ze de klep van de trailer dichtdoet.

'Het rijden is wel leuk.' Victor maakt zijn cap los en gooit hem op de achterbank van de auto. 'Maar het gaat zo langzaam. Kan ik niet op polo?'

Mama lacht. 'Polo? Dan moet je eerst goed kunnen rijden.'

'Ik kan goed rijden! En waarom zijn er alleen maar meisjes! Altijd meisjes. In mijn klas zijn ook alleen maar meisjes. En hier. Nergens zijn jongens.'

Mama trekt het portier dicht en start de motor. 'Bij zwemmen toch wel? Bij zwemmen zijn jongens. En bij hockey.'

'Maar die zie ik nooit. Die wonen allemaal te ver weg. Niemand kan bij me spelen. Ik wou dat we ergens anders woonden. Ergens waar jongens zijn. Er is helemaal niks aan hier.'

Mama stuurt de weg op. De trailer hobbelt achter hen aan. 'Wat hebben jullie gedaan?'

Hij geeuwt en rekt zich uit. 'Gewoon. Alleen maar dingen die ik allang kan.'

Het is warm in de auto. Victor laat het raampje een stukje naar beneden zakken. Het lijkt al wel zomer. Terwijl het nog maar half mei is.

‘Ging je nou morgen vissen?’ zegt mama, terwijl ze haar zonnebril opzet en de drukke weg bij de stoplichten oversteeft.

Hij knikt. ‘Met Jordi.’

‘Je weet toch wel dat je naar tennis moet?’ Mama schakelt terug en rijdt de bosweg in. De zon valt in vlekken tussen de bomen door.

Hij leunt naar voren. ‘Tuurlijk. Om vier uur, heb ik gezegd. Om vier uur is hij bij mij. En dan gaan we vissen.’

‘Je gaat de vissen niet weer meenemen, Victor. Je gaat ze teruggooien.’

‘Maar ik kan ze toch in de vijver doen?’

‘De vijver is lek. Dat weet je toch?’

Victor grinnikt. Mama denkt echt dat hij gek is.

Langs de camping. Voorbij een paar fietsers. De oprit gaat schuil achter een hoge rij bomen. Mama remt af, slaat rechtsaf en stopt om het hek open te doen.

‘Ik doe het wel’, zegt Victor. Hij duwt het portier open, springt naar buiten en zet het hek open. ‘Mag ik Monty eruit halen?’

‘Nee. Maar je mag hem naar de wei brengen.’ Mama parkeert de auto naast het huis, doet de klep van de trailer open en leidt Monty naar buiten.

Victor neemt het halstertouw van haar over en brengt de pony naar het wekje achter het huis, waar Firefly staat te grazen. Hij steekt zijn hand op naar de boer, die verderop op zijn land bezig is tussen het maïs. In de verte klinkt de roep van een koekoek.

Hij laat de pony een poosje uitstappen, pakt de tuinslang en spuit hem af. Nu nog even droogwrijven, en dan is hij klaar. Misschien kan hij nog even op de Wii. Of nee – eerst op de trampoline, en dáárna op de Wii.

‘Hoe ver ben je met je boekbespreking?’ vraagt mama, die aan de andere kant van Monty met het zweetmes bezig is.

Oei. De boekbespreking. Hij kijkt naar Monty, die rustig staat te grazen. Een tactisch antwoord. Snel.

‘Vic?’

Hij pakt het dikke, blauwe halstertouw van de grond en zwaait het zachtjes rond. ‘O, gaat goed. Ik ben heel ver. Al op de helft ben ik.’

‘Van het boek of van je boekbespreking?’

Hé. Dat is gek. Het uiteinde van het halstertouw raakt zijn been en slingert zich om zijn enkel heen. Hij buigt zich voorover om het los te maken.

Uit zijn ooghoek ziet hij hoe Monty stopt met grazen en zijn hoofd opheft. En dan ineens voelt hij een ruk aan zijn been. Als in slowmotion ziet hij zichzelf onderuit vallen. Hij komt keihard op zijn rug en zijn hoofd in het gras terecht. Een duizeligmakende klap, alsof iemand hem pootje heeft gehaakt. ‘Au!’

Hij wil overeind krabbelen. Maar opnieuw wordt hij onderuit getrokken.

Een ruk aan zijn enkel. Een droge knak alsof er diep in zijn been iets breekt. Felle, scheurende pijn.

En dan begint alles te bewegen. Het gras. Het maïsveld. Het hek. De aarde draait. Pijn. Misselijkmakende pijn.

‘Monty!’ schreeuwt hij. ‘Ho, Monty! Ho!’

De pony luistert niet. Hij galoppeert de wei rond. Victor bonkt er op zijn rug achteraan, voortgesleept aan zijn enkel.

‘Mama!’ Hij schreeuwt over zijn schouder.

Ineens ziet hij haar. Ze staat voor Monty, haar armen wijd uitgespreid. ‘Ho, Monty! Ho!’

Maar Monty wijkt uit naar links en galoppeert haar voorbij. Tot zijn opluchting ziet hij papa komen aanrennen vanuit huis. Maar de pony ontwijkt hem, ontwijkt mama, die nog een keer voor hem gaat staan en vergeefs het halster probeert te pakken. Hij galoppeert verder, de wei uit. Langs de stal, langs de trailer, de tuin in. Over het gras, langs de vijver, dwars door het bloemperk, in de richting van de oprijlaan.

‘Ho!’ schreeuwt Victor weer. ‘Stop!’ Hij probeert overeind te

komen, het touw te grijpen. Maar hij kan er met geen mogelijkheid bij.

De takken slaan in zijn gezicht, hij sleept achter Monty aan over de klinkers van de oprijlaan. Zijn rug. Au, zijn rug. Zijn voet. Zijn enkel.

Hij klemt zijn lippen op elkaar. Nog heel even. Daar is het hek. Daar moet Monty stoppen. Bij het hek kan hij geen kant meer op.

Nee. Nee!

Het hek staat open. Monty komt niet tot stilstand. Hij houdt niet eens in. Hij galoppeert de weg op.

'Monty! Stop! Stop!' Victor schreeuwt wanhopig. Hij probeert over zijn schouder te kijken waar papa en mama gebleven zijn, maar hij ziet ze niet. Dit is een droom. Een nachtmerrie. Het kan niet waar zijn.

Het kan niet waar zijn dat hij de weg over wordt gesleurd door zijn eigen pony. Hij knijpt zijn ogen dicht. Opent ze weer. De bomen schieten in een groene waas voorbij.

Maar de pijn. De verschrikkelijke pijn aan zijn enkel. Alsof zijn voet eraf wordt gerukt.

Zijn schouders. Zijn rug. Zijn achterwerk.

'Stop! Stop!'

Een auto schiet toeterend voorbij. Ik ga dood, flitst het door hem heen. Ik ga dood, hier, zomaar op straat. Straks rijdt er een auto over me heen. Of ik bots tegen een boom op.

Tegelijk komt er een andere gedachte in hem op. Nee. Nee, het mag niet. Ik wil niet doodgaan.

Hij werkt zichzelf omhoog. Nog een auto. Monty schiet opzij. De weg af, het bos in, dwars door een modderige greppel heen. Victor bonst met zijn hoofd tegen de grond, probeert de modder uit te spugen, maar het lukt niet.

Hij klemt zijn tanden op elkaar. Er is geen pijn. Er is geen ondra-

gelijke, verscheurende pijn. Het zijn geen echte stenen en boomstronken en braamstruiken die zijn onderrug openrijten, er is geen bloed, er is geen dolgeworden pony die hem probeert kwijt te raken. Dit is een spel. Een computerspel. De enige manier waarop hij kan scoren is door overeind te blijven zitten. Door goed te kijken. Door de obstakels te ontwijken. Hij kan dit. Als iemand het kan, is hij het.

Hij beschermt zijn gezicht met zijn armen, weet een boomstam te ontwijken. Over het fietspad gaan ze. Door de bosjes. Dwars door een sloot heen. Modderwater in zijn ogen, zijn neus, zijn mond.

Een zandpad. Wacht even – daar is het meer. Een golf van opluchting slaat door hem heen. Hij heeft het gehaald.

Dit is het eind van het spel. Nog heel even.

Maar Monty stopt niet. Hij galoppeert door, over het harde zand, dwars door het riet heen. Het water in.

Hij spuugt de modder uit. ‘Nee! Neeee! Monty!’ Hij wil roepen, maar er komt geen geluid uit zijn keel.

De ijzige kou van het water beneemt hem de adem. Heel even blijft hij drijven. Dan wordt hij meegetrokken de diepte in. Hoog boven zich ziet hij het licht, gefilterd door groenig water.

Dus dat was het.

Verdrinken. In het meer vlak bij zijn huis. Net als die jongen uit het dorp, een paar jaar geleden.

De druk op zijn longen wordt steeds groter. Hij moet ademhalen. Nu.

Hij beweegt zijn armen, trappelt met zijn vrije been, komt even boven, neemt een hap lucht. Heel even ziet hij het hoofd van Monty, een paar meter voor zich. De pony ziet er niet uit alsof hij het op gaat geven. Hij zwemt zonder aarzelen naar het diepste gedeelte van het meer.

Het lukt hem niet om boven water te blijven. Maar als hij weer

onder zakt, neemt een grimmige vastberadenheid het over. O nee. Hij gaat niet verdrinken. Hij gaat dit overleven.

Dit is net als vlak na de start van de rugslag, wanneer hij op zijn rug onder water wegschiet. Rustig blijven. Omhoog kijken. Uitblazen door de neus. Hij heeft dit zo vaak gedaan. Hij kan het ook in ijskoud water, met maar één been, met duizend messen die in zijn rug steken. Hij kan het ook terwijl zijn voet van zijn lichaam wordt gescheurd door een op hol geslagen pony.

Hij trapt zich naar boven, maar krijgt een nieuwe harde ruk aan zijn been. Weer verdwijnt hij onder water. Verder, verder. Er lijkt geen eind aan te komen. Steeds dieper gaat hij onder. Steeds meer moeite kost het om boven te komen, om lucht te krijgen. Waar is het eind? Hoe lang kan het nog duren?

De stem van coach Félipe. *'Pull, Victor. Pull! Come on, man!'*